"రవ్వల బ్రోచ్"

శ్రీమతి కామేశ్వరిగారు

చెన్నపురియందు రామచంద్రరావు గొప్ప ధనవంతుడు. అతనిభార్య జానకమ్మ. వారికి, ప్రభాకరుడు, సుశీలయును యిరువురు సంతానం. ప్రభాకరునితరువాత సుశీల ఆరువర్షములకు జనించెను. సుశీలకు చతుర్దశవర్షములు. ఆమె బాలికా పాఠశాలయందు ప్రవేశపరీక్షకు చదువుచుండెను. సుశీల చాలాచురుకైనబాలిక. పద్మయను నొక పేదబాలిక సుశీలకు ప్రియమైన స్నేహితురాలు. పద్మకు యేకాదశవర్షములు. పద్మ నాల్గవఫారమందు చదువుచుండెను. ఆమె విద్యకై వినియోగించు కాలముతప్ప మిగత సమయములంతయు సుశీల గృహమందేయుండెడిది. సుశీలకంటెను పద్మకు విద్యాసక్తి మెండు. ఆమెయనిన, సుశీలకారవప్రాణము.

పద్మకు వృద్ధుడగు జనకుడుతప్ప మరెవ్వరు ఆప్తబంధువులులేరు. మాధవరావునకు యౌవనమందే, భార్యావియోగము సంభవించుటచే, పద్మయే సర్వస్వమని, ఆమె నతిగారాబముతో పెంచుచు, విద్యాబుద్ధులు చెప్పుచుండెను. మాధవరావు చిరకాలముగ తాలూకాఫీసు గుమాస్తాగ యుండెను. ఇప్పుడతడుద్యోగమునూని, పెన్షను పుచ్చుకొనుచున్నాడు. ప్రతిమాస మాతనికి పాతికరూపాయలు పెన్షను వచ్చుచుండెను. ఆరోగ్యముతో మాధవరావును పద్మయు, ఒకచిన్న యింటియందు కాలము గడపుచున్నారు. పద్మ చిన్నబాలిక అయినను తండ్రికి గృహకృత్యములందు తోడ్పడుచుండును.

సుశీల ప్రవేశపరీక్షయందుత్తీర్ణ అయినట్లు తెలిసి, రామచంద్రరావుగారి కుటుంబమంతయు ఆనందముతో నిండియుండెను. ఒకగొప్ప శ్రీమంతుని కుమారునికి సుశీలనిచ్చి వివాహము చేయునట్లు రామచంద్రరావు నిశ్చయించెను. జానకమ్మ, సుశీలకు రవ్వల ఆభరణము లెన్నియో క్రొత్తగా చేయించెను. తనపుత్రి వివాహమునకై అహోరాత్రములు జానకమ్మ పెండ్లికార్యములు సంబ్రమముతో చేయుచుండెను. వివాహమునకు రెండుదినములు వ్యవధియుండెను. సర్వసిద్ధమైనది. రామచంద్రరావు గృహమంతయు బంధుజనులతో నిండి కళకళలాడుచుండెను. రామచంద్రరావు, జానకమ్మ, సుశీల ముగ్గురును మాధవరావు యింటికి వెళ్లి పద్మను, ఆమెతండ్రిని, తమకుమారి వివాహమునకు ఆహ్వానించిరి. సుశీలతన వివాహ మగునంతవరకు, పద్మ తమగృహమందే యుండునట్లు ఆమెను ఒప్పించెను. పద్మ సుశీలయొక్క స్నేహపూర్ణ వాక్యములకు ఆనందించెను. వారందరు మాధవరావు వద్ద సెలవుగైకొని తమయింటికి వెడలిపోయిరి. సుశీల పెండ్లికి ముందురోజు సాయంత్రము, పద్మ ఒకతెల్లని చీరధరించి తన నామాంకితమైనచిన్నబంగారు వుంగరము పెట్టెనుండితీసి, దానికి మెరుగువేసి, సుశీలకు వివాహమప్పుడు తనపేర కానుకగ

1028

యిచ్చెదనని తండ్రికి చెప్పెను. ఆమె పల్కులకు మాధవరావు సంతసించి ఒక ఖద్దరుచీర, ఆవుంగరము తయారుగావించి పద్మచేతికిచ్చెను. ఆమె వాటిని ఒకశుభ్రమైన తెల్లని వస్త్రమందు భద్రపరచెను. తానారాత్రి సుశీలగృహమునకు వెళ్లుతూ "నాన్నా! మీరు రేపుదయము వారింటికి వచ్చినప్పుడు యీవస్తువులు నాకక్కడ అందివ్వండి" అనిచెప్పి పద్మ వెడలెను.

సుశీల సర్వాభరణభూషితయై, నూతన వస్త్రాలంకారముతో శోభిల్లుచుండెను. పేద బాలికయగు పద్మకెట్టి యాభరణములు లేవు. ఆమె సహజసౌందర్యముతో యొప్పుచుండెను. సుశీలకంటెను పద్మరూపవతి. సుశీల పద్మనుచూచి జాలితో తనవికొన్ని అభరణములు చీరలు యిచ్చెను. అవి ధరించిన పద్మసౌందర్యము ద్విగుణీకృతమయ్యెను. అప్పటి ఆమెరూపమునుగాంచి మాధవరావు "పద్మ యొకభాగ్యవంతునింట జనింపక నిర్భాగ్యుడగు నాకడుపున బుట్టినది. భగవంతుని చిత్రలీల" యని తలచెను. సుశీలవివాహ మతివైభవముగ జరిగినది. ఆమె తల్లిదండ్రుల ఆనందమునకు మితియున్నదా? సుశీలకు వివాహమందొచ్చినకానుకలకు మితిలేదు. ఆమె కన్నికానుకలకంటె పద్మ తనకు వివాహమందుయిచ్చిన సువర్ణ అంగుళీయక మామెహృదయమున కానందము గూర్చెను. సుశీల పెండ్లినాటిరాత్రి మాధవరావు యిచ్చిన ఖద్దరుచీరె ధరించెను. పెండ్లినాటిరాత్రి, అందరుభుజించి శ్రమతో నిద్రించిరి. ప్రాతఃకాలమాయెను. పెండ్లివారందరు మేల్కొని తమతమ కాలకృత్యములు తీర్చుకొనిరి. సుశీల మేల్కొని కాలకృత్యములు తీర్చుకొని, అలంకరించుకొనుటకై గదిలోనికివెళ్లెను. సుశీల ఆభరణములు వేరువేరుగ ధరించుకొనుచుండెను. ఆమె అలంకృతి పూర్తి అయినది. ఆమె యేదోయొక ఆభరణము కనపడనట్లు గది అంతయు కలయవెదకుచుండెను. భయముచే సుశీల "అమ్మా! అమ్మా!" అని గట్టిగ అరచెను. కుమార్తెపిలుపువిని జానకమ్మ తత్తరముతో గదిలోకివచ్చి, "ఏమి? సుశీలా!" అనెను. సుశీల వణకుచు "అమ్మా! నారవ్వల బ్రోచ్ యెచ్చటనో పడిపోయినది. గది అంతయు వెదకితిని. దాని జాడలేదు. రాత్రి అన్నిసొమ్ములతో కూడ తీసియుంచితిని" అని చెప్పి పల్కకుండెను. జానకమ్మ తనబిడ్డ మాటలు వినుచు, ఆలోచించుచు నిల్చుండెను. సుశీలా పద్మలు ప్రత్యేకగదియందు రాత్రి నిద్రించుటచే, రాత్రి బ్రోచ్ పెట్టియుండునట్లు తెలిసి, జానకమ్మ అనుమానమంతయు పద్మపై మరలినది. ఆమె పద్మను పిలిచి, బ్రోచ్ ఆమె చూచినదేమోయని అడిగెను. తాను చూడలేదని పద్మ బదులిచ్చెను. జానకమ్మ అనుమానము ప్రబలుటచే, పద్మను మందలించెను. లాభము లేకపోయెను. తాను బ్రోచ్ తస్కరింపలేదని యెన్నో నిదర్శనములు చూపెను. అనుమానాగ్నిచే దహింపబడు జానకమ్మ, నిష్కపటహృదయయగు పద్మమాటలు నమ్మునా?

ఆమె పద్మ ననేకవిధముల దూషించి యిదిమొదలు తమయింటికి రా[illegible]ద్ధించి

1029

పల్కి ఆగదినుండి వెళ్లిపోయెను. జానకమ్మ ప్రతిమాటయు పద్మకు కర్ణకఠోరములై తోచెను. పద్మ కంటికి మంటికి యేకధారగ నేడ్చుచుండెను. సుశీల పద్మదుఃఖమును భరింపలేక, ఆమెదగ్గర కూర్చుండి "పద్మా! యెంతఅధైర్యవతివే! మాఅమ్మ ఆత్రమున నిజమెఱుంగక కోపించి పల్కినమాత్రాన నీవింతగ దుఃఖించవలయునా? నీవునిరపరాధి వని నాఅంతరాత్మ బోధించుచున్నది. నీవట్లు దుఃఖించిన నామనసు నెంతయు నొప్పించిన దానవగుదువు"అని ఆమెనూరడించెను. ఇంతలో రామచంద్రరావు ఆగదిలోనికివచ్చి పద్మనుగని, ఆత్రముతో యుక్తాయుక్తము లెరుంగక ఆమెను పోలీసువారికి ఒప్పగించెద నని కోపించిపల్కెను. పద్మ రోదించుచు హస్తములు ముకుళించి, సుశీలకు నమస్కరించుచు, తనయింటికి వెడలిపోయెను. పద్మ తనతండ్రివద్దకువచ్చి, వృద్ధునకు సర్వమెఱిగించి, తన పైబడిన మిథ్యాపవాదమును తెల్పెను. నిష్కారణముగ తనబిడ్డపై బడిన అపవాదమునకు మాధవరావు వగచి పుత్రిక నూరడించెను. పద్మకు తనకువచ్చిన అవమానముకంటెను సుశీల యెడబాటు దుర్భరముగ నుండెను. పద్మ నాల్గవఫారమందు జయమందినట్లు తెలిసెను. ఆమె యథాప్రకారముగ పాఠశాల కరుగుచుండెను. సుశీల పాఠశాల చాలించుటచే, ఆమెను పాఠశాల యందు చూచుటకుకూడా సాధ్యముకాదు. నాలుగువర్షములు గడచినది. పద్మా సుశీలలు ఒకరినొకరు చూడకుండుటచే వారు దిన మొకయుగముగ గడపుచుండిరి. పద్మ తనవివాహమందిచ్చిన అంగుళీయకమును చూచుచు సుశీల ఆమెనుతలచి దుఃఖించు చుండెడిది.

ఐ. సి. ఎస్. పరీక్షనిచ్చుటకై లండను నగరమున కరగియుండిన ప్రభాకరుడానాడు చెన్నపట్టణమందున్న స్వగృహమున కేతెంచెను. అతనిరాకకు, రామచంద్రరావు, జానకమ్మ, సుశీలయు యెంతో ఆనందించిరి. ప్రభాకరుని తలిదండ్రులు అతని విద్యావిషయమై వివిధప్రశ్నలు వేయుచుండిరి. సుశీలతన సోదరుని విదేశపువింతల నడుగుచుండెను. వీరిట్లు సంభాషించుచుండగా అక్కడికి వారి సేవకు డొకడు అరుదెంచి, "అమ్మగారూ! మనదాసి వెంకమ్మకు పాము కరచినది. చాలా అపాయస్థితిలో వున్నది. తమరితో ఒకముఖ్యమైన సంగతి చెప్పవలయునట. తల్లడిల్లుచున్నది" అని చెప్పి త్వరగా వాడు వెళ్లెను. జానకమ్మయు సుశీలయు త్వరగాదాసి యుండు గుడిసెకు వెళ్లిరి. వీరినిచూచి వెంకమ్మ "అమ్మా! మీఋణము నేను తీర్చలేను. అమ్మా! నన్ను మీరుక్షమిస్తేగాని మీ పాదములు విడువను. నాపాపమునకు తగిన ప్రాయశ్చిత్తమైనది. చిన్నమ్మపెండ్లి నాటిరాత్రి, పద్మమ్మపై మీకనుమానము కల్గునట్లు బ్రోచ్ నేనుతీసితిని. పద్మమ్మ నన్ను క్షమిస్తేనేకాని నాప్రాణములు విడువను"అని దీనమున పల్కెను. వెంటనే సుశీల మాధవరావు వసించుయింటికికారులో వెళ్ళి, దూరమునుండియే, "పద్మా!"అని బిగ్గరగ అరచెను. ఆస్వరమునుగుర్తించి పద్మ పరుగెత్తు

1030

కొనివచ్చి, సుశీలను కౌగలించుకొని, "సుశీలా! నేను నిజముగ నిరపరాధిని సుమా!" అనెను. సుశీలనవ్వుచు సర్వము మాధవరావునకు పద్మకు నెరిగించి, ఆమెను తనకారునందు కూర్చుండబెట్టుకొని, వెంకమ్మ గుడిసెకు తీసికొని వెళ్లెను. వెంకమ్మ పద్మను తనవద్ద కూర్చుండబెట్టుకొని ఆమెకు నమస్కరించుచు, క్షమాపణ వేడుకొనెను. పద్మ ఆమె పశ్చాత్తాపమునకు సంతసిల్లి, తన్ను చిన్ననాటి నుండియు నెరిగినదాసి ప్రాణములు వీడుచున్నందుకు దుఃఖించెను. వెంకమ్మ తన గృహమందుదాచిన బ్రోచ్ జాడతెల్పి ప్రాణములు విడచెను. జానకమ్మ, సుశీల, వెంకమ్మ పశ్చాత్తాపపడి నిజ మొఱిగించినందుకు ఆనందించి, నిష్కారణ ముగ పద్మను దూషించినందుకు వగచిరి. పద్మయొక్క సద్గుణ సత్యభాషణముల ననేక విధముల ప్రశంసించి ఆమెను తమగృహము నకు తోడ్కొనివెళ్ళిరి. జానకమ్మ పద్మతో "పద్మా! నీపై నిష్కారణముగ నిందమోపి తిమి. ఈబ్రోచ్ వలన యింతజరిగినది. గనుక నీకీబ్రోచ్ యిచ్చుచున్నాను" అనెను. సుశీల ఆమెపల్కుల కడ్డమువచ్చి, "అమ్మా పద్మయొక్క సుగుణములు మన కెన్నిదిన ములయినను, అలవడునా? మనము నొప్పిం చిన మాటలకు యీచిన్నిబ్రోచ్ బహు మానమా? ఇటువంటి సచ్చరిత్ర మనగృహ మలంకరించిన మనము ధన్యులమగుదుము. అన్నా! ప్రభాకరా! నాదొకమనవి. సద్గుణ రాశియు, విద్యావతియునగు, పద్మను నీ భార్యగ స్వీకరింపుము. నీవు అంగీకరించిన అమ్మయునాన్నయు అడ్డుపెట్టెదరా?" అనిన, ప్రభాకరుడు చిరునవ్వునవ్వుచు, "సుశీలా! నామనోగతమును నీవే వెల్లడించితివి. పద్మ యే నాఅర్ధాంగిఅయిన నేను ధన్యుడను." అనెను. కుమారుని మాటలు వినుచున్న జానకమ్మ, రామచంద్రరావు, పద్మబీదబాలిక యని సందేహించిరిగాని, ఆమెసద్గుణములకు రూపమునకు, ధనవంతుని బిడ్డలకు తీసిపోవు నదికాదు. మరియు కుమారుని మనసుకు నచ్చినకన్యను వీరు వలదని త్రోసివేయు దురా! వారు పద్మను కోడలిగా స్వీకరించు టకు అంగీకరించిరి. వీరిమాటలన్నియు విను చున్నపద్మ సిగ్గుచే తలవాల్చెను. రామచం ద్రరావు మాధవరావునకు సర్వమును వార్త పంపెను. ఆవృద్ధుని ఆనందమునకు మితిలేదు.

పద్మాప్రభాకరుల వివాహమతిమహోత్సవ ముగ జరిగెను. విద్యావంతుడును, ధన, రూప ములచే యొప్పునట్టియు, ప్రభాకరుని భర్తగ బడసినపద్మ ఆనందముచే మైమరచియుండెను. సుశీల సంతోషముతో "వదినా! నీకు యీ బ్రోచ్ వేసెదనుండుము" అని తనస్వహస్త ముతో పద్మనలంకరించెను. పద్మయొక్క అప్పటిరూపము సుశీల తనివితీర గాంచుచుం డెను. వృద్ధుడగు మాధవరావు సంతోషాతి శయముచే ఒకప్రక్క కూర్చుండెను. అప్పుడు, పద్మాప్రభాకరు లతనికి నమస్క రించిరి. మాధవరావు పుత్రీజామాతల నేమి యాశీర్వదించెనో!